

**DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT**

Statsråden

Kontroll- og konstitusjonskomitéen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
12/4573-

Dato
26.1.2015

Vedrørende spørsmål fra Stortingets Kontroll- og konstitusjonskomité om bruk av skjønnsmidler til psykososial oppfølging i kommunene etter 22. juli 2011

Det vises til brev av 14. januar fra Kontroll- og konstitusjonskomiteen til statsråd Bent Høie vedrørende bruk av skjønnsmidler bevilget til psykososial oppfølging i kommunene etter terroren 22. juli 2011.

Jeg viser innledningsvis til mitt brev av 17. desember 2014. Komiteen har stilt fire nye spørsmål som besvares nedenfor.

1) Jeg er svært opptatt av at alle rammede og berørte som har behov for det, skal få nødvendig helsehjelp. Vi må ikke glemme at det tar tid å bearbeide de grusomme hendelsene. Det er derfor nødvendig fortsatt å ha oppmerksomhet og trykk på oppfølgingsarbeidet slik at alle opplever å bli ivaretatt.

Dokumentaren fra NRK Brennpunkt viser at ikke alle opplever å få sine behov dekket. Vi så også at flere stilte spørsmål om kommunene som var tildelt skjønnsmidler, hadde brukt disse til formålet.

I retningslinjene for skjønnsmidlene het det følgende; *Dersom behovssituasjonen i en kommune som har mottatt tilskudd endres, eller andre forhold tilsier det, bes fylkesmannen anmode kommunene som har mottatt tilskudd om å tilbakebetale udisponerte midler.* Helse- og omsorgsdepartementet har i brev av 26.4.2013 til landets fylkesmenn understreket at udisponerte midler tolkes som midler som ikke er disponert til formålet, dvs. til psykososial oppfølging av rammede og berørte etter 22. juli. Midler disponert til andre formål enn direkte psykososial oppfølging er således å regne som udisponerte.

Jeg forventer at alle kommuner og fylkesmenn har fulgt retningslinjer og føringer fra Helse- og omsorgsdepartementet. I nevnte brev av 26.4.2013 ba Helse- og omsorgsdepartementet fylkesmennene om å oppfordre kommunene på det sterkeste til å være åpne overfor sine innbyggere og andre interessenter om hva de har disponert tildelte skjønnsmidler til. Om det er formål som ikke faller inn under intensjonen med midlene, så bør kommunene enten betale pengene tilbake til fylkesmannen, eller hvis det fortsatt er udekkede behov, gå i dialog med de rammede og berørte om hvordan beløp som ikke er brukt til psykososial oppfølging kan disponeres i tråd med retningslinjene.

Rammede og berørte som opplever at de ikke får de helse- og omsorgstjenester de mener de har krav på, kan klage på dette. Først til kommunene som har ansvaret for å sørge for et nødvendig og forsvarlig tilbud, eventuelt videre til fylkesmannen som både er klageinstans og tilsynsmyndighet på området. Kommunen har en råd- og veiledningsplikt dersom de rammede og berørte ønsker det. I tillegg er det i hvert fylke et pasient- og brukerombud. Pasient- og brukerombudene gir gratis råd og veiledning, herunder hjelp til å fremme klage, samt melde saker til tilsynsmyndighetene.

2) Midlene til psykososial oppfølging i kommunene ble bevilget over kap. 571 post 64 Skjønnsmidler til kommunene på KMDs budsjett. Dette er ikke en overførbar post, slik at evt. midler til formålet i 2014 måtte Stortinget ha bevilget på nytt. Regjeringen Stoltenberg II foreslo ikke at bevilgningen ble videreført i 2014.

3) Jeg viser til mitt svar på spørsmål 1. Fylkesmannen i Finnmark oppgir i brev av 26.2.2013 til Helse- og omsorgsdepartementet at så langt Fylkesmannen kjenner til, er skjønnsmidlene brukt i henhold til retningslinjene. I vedlegg til nevnte brev oppgir Karasjok kommune at skjønnsmidlene er brukt til psykososial oppfølging i ulik grad. Kommunen oppgir at tilbud er gitt både av psykisk helsetjeneste, fastlege og helsesøster. Kommunen oppgir også at midler har vært brukt på psykososial oppfølging fra barneverntjenesten og tiltak knyttet til arbeid med å forhindre drop-out fra grunnskolen. Videre oppgir Karasjok kommune at de har hatt tiltak og oppfølging tilknyttet belastningen de rammede og berørte hadde i forbindelse med rettsaken i 2012.

4) I 2013 ble midlene kun tildelt etter begrunnet søknad fra kommunene. Fylkesmannen ble, som nevnt i mitt brev av 17. desember, anmodet om ved utløpet av 2013 å be kommuner som har mottatt tilskudd om en oversikt over iverksatte tiltak og frivillig rapportering på bruken av midlene.

Med vennlig hilsen

Bent Høie